

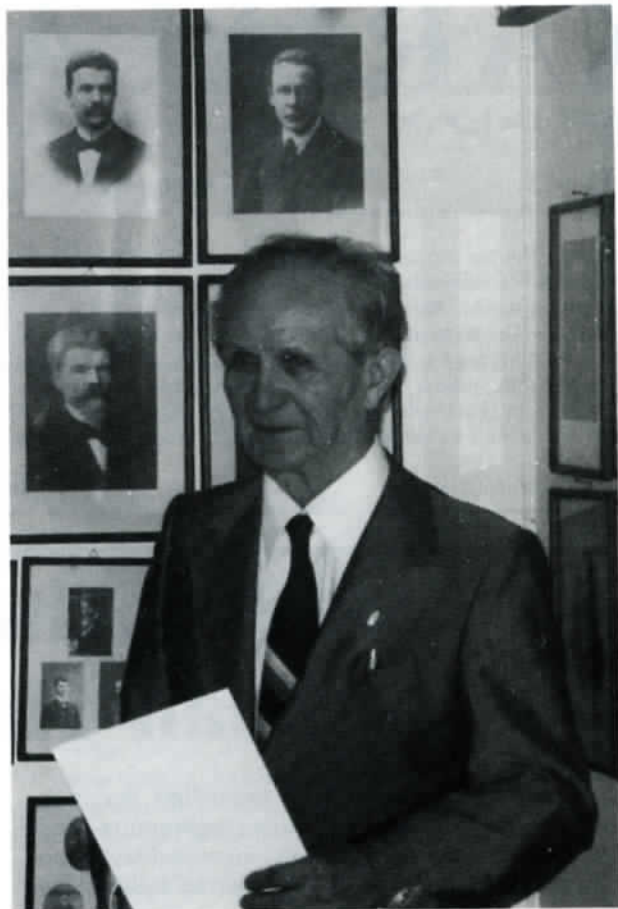
Boris Karppela kuollut

Karjalan Sivistysseuran kunniapuheenjohtaja, toimitusjohtaja Boris Karppela kuoli marraskuun 1. päivänä Espoossa. Hän oli syntynyt 24.7.1910 Pietarissa ja viettänyt lapsuutensa Munjärven Suopohjassa. Boris haudattiin 12.11. Helsingin ortodoksisella hautausmaalla enonsa Feodor Porokosen viereen. Siunauksen Profeetta Eliaan kirkossa suorittivat Borikselle hyvin läheiset papit, aunukselaisyntyiset rovastit Niilo Karjomaa ja Vasili Kontioinen. Kummankin siunaajan opiskeluvaiheita Boris rakkautella seurasi ja tuki. Arkun alttaripuoleisessa päässä olivat Suomen ja Karjalan liput.

Hautajaisista muodostui hyvin lämmin ja kaunis tilaisuus. Boriksen toiminnassa mukana olleet heimo- ja kyykkäveljet tulivat joukolla kunnioittamaan "tienraivaajansa" viimeistä matkaa. Suomen ja Karjalan liput kulkivat saattueen edessä ja arkun kantajatkin edustivat karjalaisuutta aina pohjoisesta etelään, kun mukana olivat edustajat, Vuokkinien, Jyskyjärven, Repolan, Paatenen, Suojärven ja Ilomantsin Enon kunnan suvuista.

Jäähyväistilaisuudessa Laulumiesten huoneistossa muisteli KSS:n puheenjohtaja Pentti Keynäs Boriksen suurta työmäärää ja saavutuksia seuran toiminnassa. Hän ilmoitti vielä, että Boris saa oman lukunsa, kun seuran historia n:o 2 90-vuotisjuhlissa ilmestyy.

Toinen muistelija oli rovasti Vasili Kontioinen. Hän puhui lyydiksi lyydiläiselle ja kiitti opiskeluaikaisesta tuesta ja myös yhteistyöstä karjalais-ortodoksisella työsaralla.

Boris Karppela, Karjalan taatto, on lähtenyt tuonilmaisiin.

Kiitos Boris yhteistyöstä

Yli kuusikymmentä vuotta kestänyt yhteistyömme nyt päätyi, kun sinä siirryit tuonilmaisiin. Ystävimme jo v. 1931, kun olimme SK:n alokaskompaniassa harjoittelemassa maanpuolustusta. Silloin alkoi yhteinen polkumme karjalaisten työkentällä. Sinä kuljit aina edellä tienraivaajana, minä perässä enemmän polkusi tasoittajana.

Vasta kun huomasi muistisi pettävän, niin siirryin rinnallesi hoitamaan niitä asioita, joita sinä pidit hyvin tärkeinä, ne olivat: kyykkätoiminta, Karjalan Heimon avustaminen ja karjalais-ortodoksisuuden vaaliminen.

Aina kun sain jonkun sinulle tärkeän asian hoidettua, niin aina muistit minua kiittää Maisun Miitrein sanoilla; "Tästä asiasta noston sinulle kolmea hattua." Viime aikoina vastasin hänelle; "Kuule Bora, ei sinulla enää ole kolmea hattua, olet ne unohtanut kylä-

paikkoihin." Boris ymmärsi huumorini.

Kymmenillä eri kyykkämatkoilla kerroit minulle paljon nuoruudestasi ja muustakin toiminnasta. Kun ne ovat vähemmän tunnetut, niin haluan muistelusi saattaa muidenkin tietoon, ne kun eivät ole salaisia.

Lapsuus ja opinnot

Boris syntyi Pietarissa, ainoana poikana kauppiasperheeseen. Isä oli Suopohjan Karpaisia ja äiti Pyhäniemen Butorin-Fokasia. Boris oli lapsena heikko ja heiveröinen. Hänet lähetettiin lääkärin määräyksestä isänsä kotikyliin vahvistumaan.

Vahvistumisaika venyi suunniteltua pitemmäksi. Venäjällä tehtiin vallankumous, vanhemmat pakenivat Suojärvelle, Boris jäi Suopohjaan. Siellä Boris oppi kielen kuin myös

sai karjalaisen mielenkin. Hän perehtyi kyykkään ja politiikkaankin, kun kuunteli isäntien keskusteluita kansanmielisyyden merkityksestä, verrattuna kansainvälisyyteen.

Boris saatiin Suomeen vasta, kun isä palkkasi hakijat. Matka Suopohjasta Suojärvelle olisi ollut lyhyt, mutta reitti oli hyvin vaarallinen. Siksi kuljettiin korpien kautta pohjoiseen ja Suomen raja ylitettiin Korpiselän kohdalla. Usein Boris muisteli tätä korpivaellusta. Aina kun vaara uhkasi, niin Boris piilotettiin jonkun kuusen alle ja haettiin sieltä, kun vaara oli ohi.

Koulunsa Boris kävi Viipurissa, asevelvollisuutensa suoritti rajavartiostossa ja lääketieteen opiskelun aloitti Tarton yliopistossa. Isänsä kuolema keskeytti opinnot, piti tulla kauppalikkeita hoitamaan. Sodat alkoivat, kaupat jäivät vääriä puolelle. Vuoroon tuli kuuden vuoden rupeama rin-

tamamiehenä. Kielitaitoista miestä tarvittiin moniin, jopa vaarallisiin tehtäviin.

Rauhan tultua Boris asettui pysyvästi Helsinkiin. Täällä hän neuvotteli opintojensa jatkamisesta Helsingin yliopistossa, mutta ei onnistunut, kun äänin 3—2 hänen pääsynsä estettiin.

Boris meni naimisiin. Hän löysi liikealalla toimivan vaimonsa. Yhdessä he alkoivat kehittää ostamaansa Ha-Ri Oy:tä ja onnistuivat hyvin. Liike kasvoi suurimpien putkimyyjien joukkoon Suomessa.

Ortodoksisuus

Uskontoasian hoito oli Borikselle hyvin mieluista. Usein hän muisteli, kuinka poikaseina jo toimi "kirkollisissa tehtävissä" Suopohjassa. Hän kulki papin mukana slavimassa. Pappi siunasi kodit ja Boris kantoi sakkia, johon slavismipalkat pantiin.

Helsinkiin muutettuaan hän liittyi Suomalaisiin ortodokseihin ja otti vastuulleen kyykkävien hoidon. Jo vuoden 1958 vaaleissa karjalaiset saivat kahdeksan ennustajaa seurakunnan valtuustoon, Boris heidän mukanaan. Valtuustossa hän teki aloitteen muistomerkin saamisesta sankarivainajille. Muistomerkki saatiin. Sen jälkeen Boris otti vastuun siitä, että kyykkämiehet seisovat jouluaattoisin kunniavartiossa muistomerkin luona. Sitkeästi hän tämänkin lupauksensa täytti, kun 34 vuoden ajan hoiti vartiovuorojen koaamisen.

Erääksi Boriksen suurimmaksi saavutukseksi on luettava Ruotsin ortodoksisurakunnan perustaminen Boräsiin ja jatkuva yhteydenpito sikkäläisiin karjalaisiin. Boris puhui ja kirjoitti seurakunnan tarpeellisuudesta. PSHV valitsi hänet perustamistoimikunnan puheenjohtajaksi. Seurakunta perustettiin v. 1958. Sen toiminta alkoi, kun Boris hyvillä suhteillaan sai yhteyden Viron ortodoksien johtomiehiin, piispa Välbein ja pastori Martin Juhkamiin.

Isänmaallisuus

Boriksen isänmaallisuuteen kuului aina niin suomalaisuus kuin myös karjalaisuuskin. Molempia asioita hän puolusti ja vaali. Jo lapsena Suopohjassa hän oppi tietämään, kuinka kansanmielisyys eroaa kansainvälisyydestä. Kylään tuli vieraskielinen ja -mielinen mies puhumaan vapaudesta. Hän luetteli kansainvälisiä nimiä ja luki heidän oppejaan, jotka auttavat vapauteen, sanoen; "Tässäkin kylässä alkaa uusi elämä, kun siirrytään kommuunitalouteen." Ukot eivät puhetta ymmärtäneet, eivät käsitäneet, kuinka tämä kylä muuksi muuttuisi. Siksi he kysyivät suomenkieltä ymmärtäneeltä näin: "Sano sie meil, mi on netše kommuunatalous?" Vastaus oli lyhyt, mutta selvä, kuuluen: "Nygöi myö keittämmö syömiset omas kattilas, siit kui siirrymmö kommuunatalouteen, siit viemmö syömiset yhes kattilas keitettäväksi." Näin Boriksesta tuli oman kattilan kannattaja.

Boris kuului suojeleuskuntaan, kävi RUK:n ja yleni sodissa kapteeniksi. Hän ajatteli aina Suomen suojelemista. Juuri siksi istui pidätettynä asekätkentäjutussa.

Vaaravuosinaan Boris ei unohtanut karjalaisia aseveljiään, kun kirjoitti heille komennustodistukset Kemiin.

Boris vanhempiensa kera 1930-luvun alussa Suojärvellä. Isä oli Suopohjasta, äiti Pyhäniemestä.

Sieltä heimoveljet löysivät tiensä Ruotsin puolelle. Näin säästyivät Siperian matkoilta.

Ei ole ihme, jos Ruotsiin muuttaneet karjalaiset eivät Borista unohtaneet. Henkensä pelastajaa he kiittolisina muistavat.

Boriksen nousu johtotehtäviin

Suojärven pakolaiset valitsivat Boriksen kerhonsa johtokuntaan. Hänet myös asetettiin ehdokkaaksi Karjalaker-

hujen Keskusliiton johtokuntaan. Kun Pitkärannan kerholaiset tulivat Boriksen taakse, niin äänet riittivät hänen valintaan. Näin saatiin ensimmäinen aunuksenkarjalainen valtakunnalliseen keskusjärjestöön.

Vuonna 1942 järjesti Karjalakerhujen Keskusliitto heimojuhlat Äänislinnassa. Boriksella oli vastuullinen tehtävä juh latoimikunnassa. Hän hoiti tehtävänsä hyvin. Hän sai kiitosta ja nimitettiin seuraavien heimojuhlien juhlapuhujaksi.

Heimojuhlien pito loppui, kun rauhansopimuksen määräyksellä niin kerhot kuin keskusjärjestökin lakkautettiin. Helsinkiin muutettuaan.

Boris aloitti toimintansa Karjalan Sivistysseurassa. Hänet valittiin seuraan nuorentamaan perustetun Jäsentoimikunnan puheenjohtajaksi, eikä petytty.

Seuran nuorennus onnistui hyvin, kun Boris toi niin miehille kuin naisillekin sopivia toimintamuotoja seuran piiriin. Hän aloitti kyykkätoi-

Boris herätti vanhan karjalaisen kyykkäpelin uuteen kukoistukseen.

Boris Karppelela 24.7.1910—2.11.1994

Puhe, jonka Karjalan Sivistysseuran puheenjohtaja Pentti Keynäs piti Boris Karppelelan muistotilaisuudessa.

Olemme tänään olleet saatamassa Boris Karppelelaa, Karjalan Sivistysseuran kunniapuheenjohtajaa hänen viimeiselle matkalleen tuonilmaisiin. Haluan tässä muistotilaisuudessa muutamain sanoin kertoa vainajan työstä seuramme piirissä.

Ensimmäiset muistoni Boris Karppelelasta ovat sodanjälkeisiltä vuosilta. Karjalan Sivistysseuran toimisto sijaitsi silloin Kasarmikadun varrelle, ja olin siellä auttamassa isääni lehden oikolukijana tai tilausmaksujen postituksessa. Boris kävi usein toimistossa tuomassa lehteen kirjoituksia tai keskustelemassa isäni kanssa. Hän kyseli minulta opinnoistani ja suunnitelmistani kehoittaen pitämään mielessä myös Karjalan asian.

Boriksen kiinnostus Karjalaan on peräisin hänen lapsuusvuosiltansa. Hän on muistellut lehdessämme elämää poikasena Suopohjassa, pienessä lyydiläisessä korpi kylässä diedonsa ja babansa kodissa sekä koulunkäyntiä tsarinaikaisessa venäläistämiskoulussa.

Karjalaisten rientoihin hän tuli mukaan ennen sotia Suojärvellä. Vuonna 1937 hänet valittiin Karjala-kerhojen Keskusliiton johtokuntaan.

Boris tuli mukaan seuramme toimintaan liittymällä jäseneksi sota-aikana v. 1942. Samana vuonna alkoi hänen pit-

Näkymä muistotilaisuudesta, edessä Boriksen kummipoika Pauli Timonen.

kaaikainen ja ahkera kirjoitustoimintansa lehtemme palstoilla joko omalla nimellä tai käyttäen nimimerkkiä "Briha". Ensimmäinen kirjoitus kertoo Vasilei Maksimaisesta, aunuksellisesta suurkauppiasta 18:nneen vuosisadan loppupuolella.

Rauhan tultua seuran toiminta oli monestakin syystä

hiljaista. Onneksi avainjoukkoon saatiin innostuneita nuorempia karjalaisia miehiä ja naisia, joiden keulahahmoksi Boris pian kohosi. Tärkeimpänä tehtävänä oli keksiä uusia muotoja, joilla seuran toimintaan saataisiin lisää voimia. Vuonna 1950 nimitettiin johtokunnan avuksi jäsenoimikunta. Sen ansiosta jäsenhan-

Boris ei juhlapuhujana pitkäsyttyänyt kuulijoitaan. Hän muotoili sanomansa lyhyesti ja iskevästi.

minnan, lausui naisjaoston perustamissanat ja aloitti oman palstansa Karjalan Heimossa, jonka päätoimittajana toimi yli 20 vuotta. Seura alkoi elää. Juhlia järjestettiin, uusia jäseniä saatiin ja lehden levikki lähti nousuun.

Vuonna 1953 Boris valittiin seuran johtokuntaan ja 1961 sen puheenjohtajaksi. Seuran otti Boris vastaan osittain pakkilaatikoissa, kun vuokrasopimus sanottiin irti ja oma huoneisto oli v. 1938 myyty. Boris teki nopean ratkaisun; hän osti omalla vastuullaan seuralle uuden huoneiston. Hoiti velat ja luovutti vuokratuloja tuottavan huoneiston seuraajilleen.

Boriksen toiminta-aikana tuettiin monia kulttuurialoitteita. Myös Karjalan historiaa ja perinnettä käsittelevää kirjallisuutta julkaistiin entistä enemmän.

Seuran toiminnan vilkastuminen vaikutti myös jäsenistöön. Seuraan alettiin luottaa. Uusia rahastoja perustettiin ja entisiä täydennettiin. Varsinkin aunukselaisten lahjoittajien osuus kasvoi. Nyt voitiin paremmin karjalaisia opiskelijoita muistaa. Kun sodien jälkeen voitiin jakaa vain muutama apuraha, niin vuonna 1989 muistettiin jo 110 opiskelijaa yhdessä Säätiö Väinölän kanssa.

Boriksen kanssa oli helppo tehdä yhteistyötä. Hän oli hyvin ahkera ja nopea tekemään päätöksiä. Sitkeästi hän myös päätökset toteutti; mikään ei jäänyt kesken.

Kiitollisena muistelen yhteistyötä Boriksen kanssa ja suuresti arvostan hänen aikaansaannoksia.

KOSTI PAMILO

Siunaustilaisuus Profeetta Elian kirkossa.